

УЧАСТЬ БАНКІВ У ПРОЕКТНОМУ ФІНАНСУВАННІ

*Г. Ю. Іваненко, здобувач вищої освіти групи Ф-5/1
обліково-фінансовий факультет, МНАУ*

Останнім часом проектне фінансування набуло значної популярності як сучасний та перспективний механізм мобілізації різних джерел фінансових ресурсів та комплексного використання технологій проектного менеджменту при реалізації великомасштабних та капіталомістких інвестиційних проектів. Як свідчить узагальнення світового досвіду, провідна роль при організації проектного фінансування потрібно банкам, що надає їм отримувати додаткові вигоди, розширення сфери та масштабів діяльності, освоєння нових сегментів ринку, спрощує вихід на міжнародний фінансовий ринок тощо.

В Україні даний вид фінансових операцій здійснює лише обмежене коло банків, що обумовлено відсутністю необхідного досвіду та підготовлених кадрів, невідповідністю ресурсного хисту банків умовам результативної участі в цих операціях, безсистемністю нормативно-правового забезпечення, недосконалістю методичної бази управління специфічними проектними ризиками, обмеженістю доступу до довгих кредитних ресурсів за доступною ціною тощо.

Проблемі уточнення сучасних тенденцій участі банків в операціях проектного фінансування приділено чимало уваги в публікаціях вітчизняних та зарубіжних економістів. Так, багато питань стратегічного та прикладного змісту знайшли висвітлення в працях О. А. Боднар, О. І. Мельник [1], А. В. Бурковської, Т. І. Лункіної [2], А. С. Полторака, [3], М. А. Слатвінського [4], І. І. Стеціва [5], О. А. Чуба [6] та інших авторів.

В умовах подолання наслідків світової фінансової кризи більшість вітчизняних банків стикнулися з проблемою забезпечення ліквідними коштами. Відповідно у таких умовах виникає потреба у гнучкій системі залучення додаткових фінансових ресурсів. Особливої актуальності ця потреба виявляється під час здійснення банками інвестиційної діяльності, а саме

фінансуванні великомасштабних інвестиційних проектів. За таких умов банки вимушені поряд із традиційними методами фінансування шукати нові.

Одним із альтернативних шляхів залучення додаткових фінансових ресурсів для банків є застосування механізму проектного фінансування, який дозволяє акумулювати значні фінансові ресурси, необхідні для реалізації великомасштабних, а отже капіталомістких інвестиційних проектів. Застосування цього терміну останнім часом стало доволі популярним як серед зарубіжних промисловців банкірів та інвесторів, так і вітчизняних. Досить швидко виокремлювати кошти на інвестиційні цілі, фінансисти прирівнюють такі поняття як «інвестиційне кредитування» та «проектне фінансування». На перший погляд ці два поняття дійсно є тотожними, однак якщо дослідити їх форму, то відмінних рис значно більше ніж подібних [5].

Так, зокрема, якщо інвестиційні кредити надаються, як правило, на розширення існуючого бізнесу, адже джерелом погашення кредиту є вся господарська та фінансова діяльність позичальника, у тому числі, доходи, що генеруються проектом, то джерелом повернення боргу при застосуванні механізму проектного фінансування є грошові потоки генеровані виключно проектом який реалізується. Тому при реалізації схем проектного фінансування особливу увагу банки звертають не на висококласне забезпечення і фінансовий стан позичальника, як при реалізації класичних схем кредитування, а на результати експертизи пропонованих для фінансування проектів.

Отже, проектное фінансування слід розуміти не просто як технічну фінансову операцію, а як систему партнерських відносин щодо без заставного, синдикованого фінансування за принципом обмеженої відповідальності позичальника з цільовою орієнтацією на грошові потоки, отримані виключно в результаті реалізації проекту. Воно є найбільш сучасним та перспективним засобом мобілізації різних джерел фінансових ресурсів та комплексного використання технологій проектного менеджменту при реалізації великомасштабних та капіталомістких інвестиційних проектів.

Провідна роль при організації проектного фінансування належить банкам, щонадає їм можливість розширення бізнесу, виходу на нові сегменти внутрішнього та світового ринку, дозволяє комплексно задовольнити ресурсні, продуктові та комунікаційні потреби своїх клієнтів.

Література:

1. О. А. Боднар, О. І. Мельник. Запровадження фінансових інновацій у вітчизняній банківській практиці // *Modern Economics*. 2018. № 8. С. 102–111.
2. А. В. Бурковська, Т. І. Лункіна. Міжнародні кредитно-розрахункові та валютні операції в сучасних умовах : навчальний посібник / Миколаїв, 2012. 201 с.
3. А. С. Полторак, І. О. Малиновська, В. А. Полозенко. Оцінка індикаторів стану податкової безпеки України в системі її фінансової безпеки // *Modern Economics*. 2017. № 1. С. 38–44.
4. М. А. Слатвінський. Сучасні підходи до оцінювання інноваційно-інвестиційних проектів // *Формування ринкових відносин в Україні*. 2010. № 1. С. 53–56.
5. І. І. Стеців. Суть і обумовленість проектного фінансування у сучасних умовах господарювання // *Фінанси України*. № 10. 2003. С.37–45.
6. О. А. Чуб. До питання використання банками процесів сек'юритизації активів // *Банківська справа*. 2009. № 3. С.66–72.

*Науковий керівник – **Боднар О. А.**,
канд.екон.наук, асистент кафедри фінансів, банківської справи та страхування
Миколаївський національний аграрний університет*